ÖLÜM VE YAŞAM ARASINDA KAHRAMANLIK: TRUVA SAVAŞI ANLATISINDA AŞİL VE ODYSSEUS

Dr. Zeliha Kuruducu

Karabük Üniversitesi, zelihakuruducu@karabuk.edu.tr

ORCID: https://orcid.org/0000-0002-4337-5983

ÖZET

Bu bildiri, Homerik epik anlatı geleneği çerçevesinde aktarılan Truva Savaşı anlatısını, yaşam, beden ve etik ilişkisi bağlamında ele almayı amaçlamaktadır. Bu doğrultuda çalışma, klasik dönem düşüncesi içerisinde yaşamın kurulması, icra edilmesi, korunması ve gerektiğinde feda edilebilmesi olgusunu etik bir problem alanı olarak yeniden değerlendirmektedir. Homer'in birinci epik anlatısı olan İlyada'da başkahraman Aşil, yaşamın ancak feda edildiği ve ölümle taçlandırıldığı ölçüde etik bir değer kazanabildiği bir kahramanlık anlayışını temsil etmektedir. Buna karşılık Homer'in ikinci büyük epik anlatısı olan Odysseia, yaşamın korunması ve sürdürülmesi üzerine kurulu bir kahramanlık dönüşümüne odaklanır. Odysseus figürü, kendisine atfedilen toplumsal görev doğrultusunda, uzun yaşam ve eve dönüş ekseninde şekillenen bir kahramanlık deneyimini temsil eder. Truva anlatısında bu iki figür arasında kurulan karşıt gerilim, savaşın bir yandan ölüm üzerinden anlam üretirken, diğer yandan yaşamın sürdürülmesi üzerinden etik bir anlam kaybına işaret eden bir düzenek olarak işlediğini görünür kılmaktadır. Bu bağlamda sunulan okuma, Homerik geleneğin savaş ve kahramanlık anlatılarını yalnızca tarihsel bir vaka ya da mitolojik bir anlatı olarak değil, yaşam ve etik arasındaki gerilimi açığa çıkaran bir problem alanı olarak değerlendirmeye imkân tanımaktadır. Bu çalışmanın kuramsal yapısı, çağdaş tartışmalarda ele alınan yaşamın değeri ve feda edilebilirliği meseleleriyle kurulan bir diyalog üzerinden şekillendirilmektedir. Bu bağlamda, anakronik bir uygulamaya düşmeden, biyopolitika, çıplak hayat ve bağışıklık (immunity) kavramları, Homerik anlatıda yaşam ve bedenin etik düzeyde nasıl anlamlandırıldığını görünür kılmak amacıyla analitik araçlar olarak kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Truva Savaşı; Homerik epik; Aşil; Odysseus; yaşam ve ölüm; etik

© 2026 Dr. Zeliha Kuruducu. Tüm hakları saklıdır.
Yazılı izin olmadan çoğaltılamaz veya yeniden yayımlanamaz.